

INFORME TÈCNIC SOBRE L'AMPLITUD I NIVELL DE DETALL DE L'ESTUDI D'IMPACTE AMBIENTAL DEL PARC EÒLIC COBERTRAN.

RELACIÓ DE FETS

En data 11/01/2021, el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya ha sol·licitat a l'Ajuntament de Vallbona pronunciament respecte a la viabilitat de l'actuació i a l'amplitud del nivell de detall de l'estudi d'impacte ambiental de la proposta d'instal·lació del parc eòlic Cobertran, situant en els termes municipals de Vallbona de les Monges i Els Omells de Na Gaia.

FONAMENTS DE DRET

D'acord amb el què preveu l'article 11 del Decret Llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables, cal que en el termini de 30 dies es manifesti allò que es cregui convenient ens els aspectes que són competència municipal pel que fa a la viabilitat de l'actuació i a l'amplitud i nivell de detall de l'estudi d'impacte ambiental.

INFORMO

1. En el quadre resum de la valoració dels impactes per a cadascuna de les alternatives considerades en el document d'Anàlisi d'alternatives de l'avantprojecte del parc eòlic Cobertran, cal incloure com a criteri a ponderar **l'impacte potencial sobre l'avifauna i/o altres espècies de fauna protegides o d'especial interès, més enllà de valorar únicament les àrees d'interès faunístic**. Alhora, també caldrà tenir en compte en l'anàlisi d'alternatives **la possible afectació en la salut de les persones de les poblacions properes** (soroll, contaminació lumínica, shadow flicker o efecte sol/ombra, visibilitat, infrasons, ones electromagnètiques, etc.).

2. A l'hora de realitzar **l'avaluació d'impactes**, caldrà que es tinguin el compte els possibles **impactes tant en la fase d'obra, funcionament del parc, com en la de desmantellament**.

3. Caldria incloure **l'estudi dels vents de la zona**, com a mínim, dels últims 10 anys, el qual inclogui la desviació estàndard i la variabilitat temporal, i que justifiqui el projecte.

4. Elaborar un **estudi de l'impacte de les baixes freqüències dels aerogeneradors sobre la població** i en tot allò que pot afectar a la salut dels habitants de les poblacions properes (soroll, contaminació lumínica, shadow flicker o efecte sol/ombra, visibilitat, infrasons, ones electromagnètiques, etc). i evitar la despoblació. Així mateix caldrà prendre les mesures preventives necessàries per eliminar o atenuar les esmentades afectacions sobre la salut.

5. L'activitat, d'acord amb la documentació presentada, està en una zona de protecció alta E2 del medi nocturn, d'acord amb el Mapa de la protecció envers la contaminació lluminosa. En conseqüència, caldrà incloure la **documentació tècnica de la instal·lació d'enllumenat exterior**, tan en la fase de construcció com d'explotació, de conformitat amb el què estableix el punt 1 de l'Annex 1 del Decret 190/2015, de 25 d'agost, de desplegament de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenat per a la protecció del medi nocturn.

Pel que fa a la senyalització lumínica dels aerogeneradors per seguretat aèria cal aportar:

a) Memòria que com a mínim ha de contenir una taula amb la informació següent:

- Les coordenades UTM (sistema UTM 31N – ETRS 89) de tots els aerogeneradors del parc eòlic.
- Els aerogeneradors que cal il·luminar per seguretat aèria, tenint en compte els criteris de la “Guia de señalamiento e iluminación de turbinas y parques eólicos” de l'Agencia Estatal de Seguridad Aérea en vigor.
- Descripció de la senyalització lumínica dels aerogeneradors a instal·lar a la part superior de la gòndola dels aerogeneradors quan la luminància de fons sigui inferior a 50 cd/m² (nit) i també nombre i tipus de llum a instal·lar en la torre, si escau.
- Descripció de la senyalització lumínica de qualsevol altre element que formi part del parc eòlic.

b) Un fitxer de punts amb format digital “dxf” o “shape” de la ubicació de tots els aerogeneradors (sistema UTM 31N-ETRS 89).

6. Pel que fa al vector acústic l'avaluació s'haurà de realitzar d'acord amb la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica i el Decret 176/2009, de 10 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 16/2002, de 28 de juny, i se

n'adapten els annexos. L'EIA inclourà un **estudi d'impacte acústic d'aquesta instal·lació**, d'acord amb el que s'estableix a l'Annex 10 de la Llei 16/2002.

7. **Durant la fase de construcció cal fixar l'horari de treball** durant la construcció de l'obra a l'entorn de les zones urbanitzades, com a màxim, de les 08 h a les 20 h, ubicar el parc de maquinària el més allunyat possible de les zones habitades i ajustar l'emissió sonora de la maquinària a les prescripcions que estableix el Reial Decret 212/2002 que regula les emissions sonores a l'entorn produïdes per les màquines d'ús a l'aire lliure, i les normes complementàries.

8. Caldrà tenir en compte i **assegurar la no afectació dels aerogeneradors** als nuclis de població, habitatges aïllats permanents, així com qualsevol altra activitat econòmica que pugui ser afectada per la immissió de la instal·lació, especialment als que es trobin a menys de 500 m ja que poden ser considerats receptors sensibles.

9. En aquest sentit, caldrà tenir en compte **l'afectació a una activitat de granja de gallines ponedores**, situada al polígon 6, parcel·la 123, situada a 150 metres aproximadament d'un aerogenerador, amb la finalitat que no es vegin afectades les condicions de protecció i de benestar animal, segons el què estableix el Real Decreto 3/2002, de 11 de gener, pel qual s'estableixen normes mínimes de protecció de les gallines ponedores. Caldrà també tenir en compte altres possibles conseqüències enfront aquesta activitat (ex: electromagnètics, contaminació lumínica, shadow flicker o efecte sol/ombra, etc.).

10. Caldrà **assegurar que no existeix** cap edificació afectada per **l'efecte corona**.

11. **Incloure les prescripcions** de l'article 21.2 i 34.4 de la **Llei 16/2017**, de l'1 d'agost, **de Canvi Climàtic** (segons redacció de l'article 21.2 modificada per l'article 2.6 del Decret llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables).

12. Cal elaborar un **estudi d'incidència potencial sobre la fauna i l'avifauna a la zona**, amb l'objecte de poder emetre pronunciaments sobre la seva compatibilitat amb la instal·lació eòlica. L'estudi sobre l'avifauna ha d'incloure treball de camp que verifiqui la informació bibliogràfica de tota la superfície d'afectació (que inclou la línia elèctrica d'evacuació i l'estació transformadora). S'haurà d'estudiar en detall la presència dels habitats i/o espècies prioritàries de conservació dins la zona d'afectació del projecte i en el cas de l'avifauna s'aportarà un estudi de fauna que inclourà: l'efecte barrera, alteració de les rutes de moviment, alteració de l'àrea de cria i repòs, alteració de l'àrea de campeig i potencial col·lisió amb línies elèctriques, en cas d'haver-n'hi, i amb les torres. S'incorporarà un **cronograma d'execució de les obres** per detectar possibles interferències de treballs amb l'època de nidificació de les espècies protegides.

S'avaluarà la possible interferència del projecte amb les rutes d'aus migratòries a la comarca i/o espais naturals propers. La metodologia per a la realització de l'estudi sobre la fauna haurà de ser comparable amb altres estudis de seguiment avifaunístic que realitza la Generalitat de Catalunya i s'haurà d'establir d'acord amb el Servei de Biodiversitat i Protecció dels Animals del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.

En concret sobre la fauna, caldrà tenir en compte els efectes produïts per la implantació dels aerogeneradors i per la resta d'infraestructures associades. Caldrà avaluar l'impacte que generarà l'increment a la zona de les vies de transport i freqüentació, així com la pèrdua d'hàbitat que pot comportar la construcció i adequació dels vials, rases, etc., així com l'alteració i l'efecte barrera en l'entorn.

Cal tenir en compte altres aspectes com la mortalitat, la dispersió, la pèrdua d'habitat natural, l'increment de pertorbacions (soroll, vibracions, emissió de gasos, etc.).

13. Incloure un **Programa de vigilància i seguiment faunístic**, en fase d'obra i de funcionament.

14. Realitzar un **estudi detallat dels impactes directes del parc eòlic a les espècies de flora amenaçades i/o protegides** i un inventari corològic d'aquestes a les zones on s'ubiquin els aerogeneradors, els camins, les servituds i altres espais ocupats.

15. Cal **estudiar amb detall l'afectació sobre la vegetació i els hàbitats d'interès comunitari** i estudiar les mesures preventives i correctores adients, així com les

possibles alternatives que minimitzin l'afectació. En aquest sentit caldrà indicar la superfície afectada per cada una de les instal·lacions que formen el projecte (accessos, rases, plataformes de muntatge dels aerogeneradors, subestació i centre de control, línia d'evacuació d'energia...), diferenciant entre l'afectació a la superfície forestal i l'agrícola.

16. Quantificar l'impacte per la pèrdua neta de superfície d'hàbitats naturals, en especial els hàbitats d'interès comunitari (HIC) i identificar les mesures de mitigació ambiental que se'n puguin desprendre. En aquest sentit, cal esmentar que l'Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya, aprovada per l'Acord GOV/54/2018, de 17 de juliol, marca entre els seus objectius assolir la No Pèrdua Neta de biodiversitat mitjançant la incorporació de la compensació sistemàtica dels impactes residuals dels plans, programes i projectes d'acord amb el manual "Criteris per a la sistematització de la compensació dels impactes residuals significatius i la integració de la No Pèrdua Neta en biodiversitat". Pels HIC prioritaris la superfície objecte de compensació seguirà el criteri de proporcionalitat.

17. Justificar que el projecte de parc eòlic i les seves infraestructures associades no interfereixen amb els actius del territori basats en l'entorn natural i el paisatge.

18. En matèria de prevenció d'incendis forestals, els municipis afectats estan declarats com a d'alt risc d'incendi forestal, segons el Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

Per tant, el projecte haurà d'**incorporar les mesures que s'estableixen en l'esmentat Decret 64/1995**, de 7 de març, així com les derivades de la Llei 5/2003, de prevenció d'incendis forestals en urbanitzacions, nuclis de població, edificacions i instal·lacions en terrenys forestals.

19. Cal preveure l'execució de mesures preventives per minimitzar l'afectació pel risc d'incendis forestals; en aquest sentit és recomanable preveure dipòsits d'aigua per incendis forestals, de tipus obert, amb accés per a vehicles d'emergències i helicòpter.

20. Per raons d'**interès urbanístic**, caldrà preservar la permanència de les masses forestals, respectant al màxim les preexistents per evitar la degradació o, fins i tot, pèrdua del territori natural.

21. L'estudi d'impacte ambiental haurà d'incorporar un **estudi d'impacte i integració paisatgística** amb els continguts estipulats al Decret 343/2006, de 19 de setembre, pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge, i es regulen els estudis i informes d'impacte i integració paisatgística, així com tots aquells que pugui determinar l'Observatori de Paisatge.

L'EIIP haurà de detallar l'abast de les actuacions en camins i justificar que s'adopten els traçats i les solucions tècniques més adequades, així com les mesures de restauració més convenients, per assolir l'objectiu de conservar la xarxa de camins rurals i de mantenir la biodiversitat i els components paisatgístics de l'àmbit.

Caldrà que l'estudi avalui el grau d'impacte en referència a la Unitat 9 Garrigues Baixes i Vall del Corb del Catàleg del Paisatge de les Terres de Lleida, això com també a la normativa del PTP de Ponent.

22. En aquest estudi s'haurà d'incloure la panoràmica des d'elements d'interès cultural i els diferents nuclis habitats del municipi, sobretot Montblanquet i Rocallaura, i habitatges disseminats permanents. Seria **convenient respectar les distàncies mínimes de 900m lineals i visuals dels aerogeneradors als nuclis habitats i masies disseminades**. Cal tenir en compte en aquest estudi l'impacte per acumulació de projectes de parcs eòlics, així com la possible afectació per la projecció d'ombres sobre nuclis i elements habitats.

23. Caldrà efectuar una **avaluació de l'efecte acumulatiu i sinèrgic** de l'actual parc eòlic existent en el terme municipal de Vallbona de les Monges i el parc que es pretén executar.

24. Prendre en consideració una **disposició geomètrica dels aerogeneradors amb ritmes i pautes regulars** i de disposició clarament perceptibles, i amb les alçades dels aerogeneradors apropiades.

25. Els **materials i colors a utilitzar en SNU** seran adequats a l'entorn (Pla Director Territorial de Ponent):

1 Els Aerogeneradors i la resta de construccions i instal·lacions del parc tindran un color únic, clar i mat (preferentment: blanc, crema o gris).

2 Els aerogeneradors estaran senyalitzades amb balises lumíniques per seguretat.

3 Les construccions auxiliars (casetes) es pintaran com els colors tradicionals: terrossos (ocres), vermellorsos i similars, i no son permesos els blocs de formigó gris o blanc.

4 Les tanques de finca han d'ésser transparents i/o vegetals, i no son admeses les tanques d'obra, i la seva alçada màxima no serà superior a 2 m.

26. Tot i que segons l'avantprojecte s'utilitzaran prioritàriament camins existents sempre que sigui possible, caldrà evitar l'obertura de nous camins. Cal **presentar un pla de camins** on s'estudiïn diferents alternatives d'accés i s'incorporin característiques tècniques dels vials: traçat, longitud total, amplades mitjanes, pendents transversals i longitudinals, balanç del volum de terres, alçades i inclinacions dels nous talussos generats, característiques i tipus de ferm, construcció d'obres de fàbrica, pla de restauració i integració paisatgística.

En els nous camins caldrà considerar si és necessari aplicar mesures per prevenir o corregir l'efecte barrera. L'estat final dels camins tant dels nous com els que s'han de modificar hauran de tenir una amplada màxima de 5m i respectar el mosaic paisatgístic i de biodiversitat.

27. Definir mesures per la **restauració morfològica de les zones afectades per les obres** (camins, rases, plataformes, talussos, zones d'aplec o d'estacionament de la maquinària) que permetin la seva restauració i integració en el paisatge. En aquest sentit, és important deixar pendents suaus que permetin la revegetació amb espècies autòctones. Per tal d'afavorir la biodiversitat es recomana consultar el recurs web del Departament de Territori i Sostenibilitat "Mesures per afavorir els pol·linitzadors en la restauració ambiental", per tal d'afavorir la possibilitat de fomentar un hàbitat favorable pels pol·linitzadors.

Aquesta mesura es pot fer extensiva a la restauració de les diferents àrees afectades (vials, camins, plataformes o/i rases) per tal d'afavorir la biodiversitat.

Pel que fa a la revegetació de les zones afectades, serà prioritari realitzar-la de manera que la vegetació incorporada es distribueixi de forma aleatòria, evitant formes rectilínies o quadriculades de manera que la visió global sigui uniforme i el més similar possible amb l'entorn natural ja existent.

28. Caldrà **descriure detalladament totes les instal·lacions** auxiliars i grafiar la seva situació exacta dins del parc. Això inclou totes les instal·lacions definitives necessàries per al seu correcte funcionament i també les que tinguin caràcter provisional en fase de construcció.

29. L'Ajuntament de Vallbona disposa de POUM aprovat definitivament per la Comissió Territorial d'Urbanisme de Lleida, en data 21 de desembre de 2012. Aquest inclou el Catàleg de béns a protegir així com el Catàleg de Masies i Construccions en Sòl No Urbanitzable.

Cal analitzar la possible afectació a aquests béns inventariats, així com les masies i cases rurals, tant en la fase de construcció com d'explotació, incloent també les àrees destinades a l'abocament de terres sobrants, si s'escau, o bé zones de préstec.

En aquest sentit, cal presentar un **estudi sobre l'afectació al patrimoni cultural (arqueològic, paleontològic i arquitectònic)** de l'àmbit d'actuació.

30. Pel que respecta al **patrimoni etnològic i als marges de pedra seca**, tot i que aquests elements no gaudeixen de protecció específica en l'àmbit afectat, cal recordar que el mes de novembre de 2018 l'art de la pedra seca va ser inclòs a la Llista Representativa de Patrimoni Cultural Immaterial de la UNESCO i, per tant, **cal considerar-se com un bé a preservar i minimitzar-ne l'afectació**.

31. Cal fer una **previsió de la potencial generació de residus** (fase d'obres, fase de funcionament i desmantellament). El promotor del projecte ha de preveure una correcta gestió dels residus, incloent els residus d'enderrocs, de la construcció i d'excavació. En cas que els terrenys esdevinguin deficitaris o excedents de terres, cal que es segueixi, si escau, l'Ordre APM/1007/2017, de 10 d'octubre, sobre normes generals de valorització de materials naturals excavats per a la seva utilització en operacions de rebliment i obres diferents d'aquelles en què es van generar.

32. El projecte haurà d'**incloure i pressupostar totes les mesures correctores i preventives així com el programa de seguiment ambiental** durant la fase d'execució i d'explotació.

CONCLUSIONS

En base a l'anàlisi de la documentació presentada, es considera necessari sol·licitar l'amplitud del nivell de detall de l'estudi d'impacte ambiental de la proposta d'instal·lació del parc eòlic Cobertran, situant en els termes municipals de Vallbona de les Monges i Els Omells de Na Gaia, segons consideracions esmentades.

No obstant, la corporació amb millor criteri resoldrà el més convenient.

Vallbona de les Monges, a 11 de febrer de 2021

Sara Nadal Carnicé
Llicenciada en Ciències Ambiental
Col·legiat COAMB nº 00458

